

U S N E S E N Í

Nejvyšší soud rozhodl v senátě složeném předsedy JUDr. Ludvíka Davida, CSc., a soudců JUDr. Josefa Rakovského a JUDr. Jana Eliáše, Ph.D., v právní věci žalobce J. H., zastoupeného advokátem, proti žalovanému M. s. „Š.“ P., zastoupenému advokátem, o určení, že usnesení členské schůze žalovaného je v rozporu se stanovami, vedené u Okresního soudu v Domažlicích pod sp. zn. 6 C 185/2007, o dovolání žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 10. 2008, č. j. 14 Co 341/2008-75, takto:

I. Dovolání se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o dovolání.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Krajského soudu v Plzni shora označeným byl potvrzen rozsudek Okresního soudu v Domažlicích ze dne 7. 5. 2008, č. j. 6 C 185/2007-48, ve výroku I., kterým bylo určeno, že usnesení členské schůze žalovaného ze dne 10. 8. 2007 je v části, kterou bylo rozhodnuto o schválení „výsledků tajného hlasování o odebrání povolenky k lovu žalobci za nenahlášení výstřelu v honitbě, hlasování se zúčastnilo 19 členů sdružení, 11 bylo pro odebrání povolenky, 7 bylo proti, 1 se zdržel hlasování, povolenka bude odebrána na dobu 12-ti měsíců“, v rozporu se stanovami žalovaného. Výrok II. rozsudku soudu prvního stupně, kterým nebyl nikdo z účastníků zavázán k náhradě nákladů řízení, byl odvolacím soudem změněn potud, že žalovanému byla stanovena povinnost nahradit náklady řízení před soudem prvního stupně, a to v částce 28.562,- Kč. Žalovaný byl též povinen nahradit žalobci náklady odvolacího řízení v částce 6.069,- Kč.

Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalovaný dovolání, které opíral o přípustnost pro otázku zásadního právního významu. Dovolatel měl za to, že odvolací soud nesprávně posoudil právní závěr ohledně vydání rozhodnutí o skutku a sankci. Dovolatel tvrdil, že postupoval v řešení věci přestupku žalobce důsledně podle platných stanov, nikoli v rozporu s nimi. Podle dovolatele odvolací soud zcela opomenul skutkovou stránku věci, tj. že došlo k prokazatelnému nenahlášení výstřelu kulovou zbraní v honitbě členem mysliveckého sdružení. Dovolatel navrhl, aby odvolací soud rozhodnutí odvolacího soudu, jakož i rozhodnutí soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Žalobce se k dovolání vyjádřil. Neshledal jeho přípustnost, neboť podle něj nejenže dovolatel nevymezil právní otázku, kterou by se měl odvolací soud zabývat, ale navíc považoval rozhodnutí odvolacího soudu za věcně správné. Zpochybnil též přípustnost dovolání do výroku o nákladech řízení. Žalobce navrhl, aby dovolání nebylo vyhověno a žalovanému byla uložena povinnost k náhradě nákladů odvolacího řízení.

Dovolání bylo podáno ve lhůtě prostřednictvím advokáta (§ 240 odst. 1, § 241 odst. 1 o. s. ř.) a opřeno o přípustnost podle § 237 odst. 1 písm. c/, odst. 3 o. s. ř., tedy o přípustnost pro otázku zásadního právního významu ve vztahu k napadenému rozsudku (§ 237 odst. 1 písm. c/, odst. 3 o. s. ř.). Soud prvního stupně sice v předchozím rozsudku ze 14. 12. 2007 rozhodl jinak – žalobu zamítl –, ale odvolací soud poté jeho rozhodnutí zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení z ryze procesního důvodu (nesprávný žalobní petit). Následně pak prvostupňový soud založil svůj druhý rozsudek na zcela odlišném vlastním právním posouzení postupu sdružení při rozhodování (posléze aprobevaném odvolací instancí), a kromě toho vypustil ze své argumentace skutkové hodnocení samotného sporného činu žalobce (viz čl. 25, 26 spisu). Příčinná souvislost mezi předchozím odlišným rozhodováním nižších instancí a jejich nynější shodou ve prospěch žaloby tedy není dána.

Ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, umožňuje napadnout členu sdružení

rozhodnutí orgánu tohoto sdružení u soudu určovací žalobou, jestliže považuje toto rozhodnutí za nezákonné nebo odporující stanovám. Subjektivní 30-ti denní, resp. objektivní 6-ti měsíční lhůta pro podání žaloby byla v posuzované věci dodržena.

Podle čl. 8 odst. 1 stanov žalovaného může členu, který porušil členské povinnosti, výbor sdružení uložit mj. dočasné omezení lovu zvěře v honitbě nejdéle na dobu jednoho roku.

Obranu člena sdružení proti rozhodnutí výboru stanovy výslovně neformulují. Lze z nich pouze nepřímou dovést, že je tu možný přezkum členskou schůzí, neboť členská schůze 1) rozhoduje podle čl. 9 odst. 2 písm. a/ o závažných záležitostech sdružení a 2) rozhoduje též o námitkách proti „opatření“ uloženému výborem (týž článek a odstavec, písm. f/).

Nižší instance založily svá rozhodnutí o vyhovění žalobě na argumentaci, že ve skutečnosti rozhodla o sankci proti žalobci členská schůze, jak zněla druhá verze žalobního petitu. Měl však rozhodnout již výbor sdružení, zatímco členská schůze byla oprávněna rozhodnout jen o námitkách žalobce.

Rozhodnutí orgánu občanského sdružení je nutné z formálních hledisek posuzovat podle více kritérií. Občanské sdružení (spolek) vykazuje co do právní regulace své činnosti významné prvky veřejnoprávní (úřední schválení stanov apod.), což presumuje i požadavky na jeho interní rozhodování. Na druhé straně je však občanské sdružení svou povahou subjektem vzniklým na základě dobrovolného aktu svých členů, což vede k tomu, že rozhodnutí orgánu takového spolku by se mělo subsidiárně či v pochybnostech posuzovat též podle měřítek občanskoprávních a tedy i podle svého zamýšleného – byť ne vždy přesně vyjádřeného - obsahu (tj. mírněji ve vztahu k jednotlivým náležitostem - in dubiis mitius). Relevantními ustanoveními tu tedy jsou § 76 soudního řádu správního (č. 150/2002 Sb.) a podpůrně § 35 obč. zák. o výkladu projevu vůle.

Procedurální postup interních orgánů žalovaného sdružení ve světle uvedených kritérií ob stojí. Za klíčový považuje dovolací soud obsah zápisu z výborové schůze ze dne 10. 8. 2007, v němž se po popisu zjištěného skutku z 8. 7. 2007 uvádí, že „Výbor členské schůzi předloží rozhodnutí (zvýrazněno NS) o dočasném omezení lovu zvěře v honitbě panu J. H. na dobu 12 měsíců.“ Je tedy zcela zřejmé, že výbor sdružení už své rozhodnutí učinil, přičemž nebylo nutné blíže dokládat hlasovací proceduru či diskusi. Případné námitky žalobce uspokojil výbor sám tím, že věc bezprostředně předložil členské schůzi k posouzení, ostatně téhož dne a za přítomnosti žalobce. Členská schůze poté, jak vyplývá ze zápisu opět z 10. 8. 2007, „schválila“ sankci omezení lovu žalobci (cestou odebrání povolenky) a na tom nic nemění předchozí text zápisu, podle něhož měl výbor členské schůzi zmiňovanou sankci údajně „navrhnout“.

Postup orgánů sdružení tedy žalobce nijak nepoškodil, věc byla řádně projednána a toto projednání se neocitlo v rozporu se zásadou vnitrospolkové demokracie.

Jestliže přes uvedený právní názor, konvenující dovolacím tvrzením žalovaného, nebylo dovolání vyhověno již ve fázi posuzování jeho přípustnosti, stalo se tak proto, že přípustnost dovolání podle § 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř. si klade za cíl (a to i ve znění před novelou č. 7/2009 Sb.) především sjednocovat rozpornou judikaturu, eventuálně též vystihnout a vyřešit judikatorní přesah věci s novými skutkovými i právními prvky. Je tedy třeba zvažovat, které případy jsou pro svůj dopad na účastníky i judikaturu natolik závažné, že budou připuštěny k meritornímu posouzení. Nyní posuzovaný případ, v němž podle všeho již navíc v mezidobí došlo k výkonu uložené sankce, se takto nejvíce a jde spíše o jeho jedinečné okolnosti bez potřeby další generalizace.

Jako obiter dictum dovolací soud dodává, že jestliže by mělo být dovolání žalovaného shledáno důvodným a došlo by ke zrušení rozsudků případně i obou instancí, pak by se musel soud prvního stupně vrátit k dokazování ohledně žalobcovy sporného skutku. K tomu však týž soud již v dřívějším rozsudku ze dne 14. 12. 2007 uzavřel, že skutkový děj, na jehož základě došlo k uložení trestu, byl bezpečně prokázán (č.l. 26). Dokazování tehdy provedené prvostupňovým soudem přitom považuje Nejvyšší soud za rozsahem dostatečné, vyhovující zásadě hospodárnosti a v neposlední řadě i testu přiměřenosti, který musí soud ve spolkových věcech, jež jsou svým charakterem vzdáleny běžné rozhodovací činnosti soudů, v mezních důkazních situacích použít.

Přípustnost dovolání není podle § 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř. založena a Nejvyšší soud toto dovolání podle § 243b odst. 5 věty první a § 218 písm. c/ o. s. ř. odmítá.

Žalující straně by vznikly v tomto řízení jinak oprávněné náklady (§ 243c odst. 1, § 146 odst. 3 o. s. ř.). Jejich náhradu však soud v intencích § 150 o. s. ř. žalobci nepřiznal. Okolnosti zvláštního zřetele hodné spatřuje v tom, že žalobce, jenž se navíc podle všeho vytknutého skutku dopustil, využil procedurální nepřesnosti v jednání orgánů sdružení, aniž by tato nepřesnost byla tak závažná, jak dovodily nižší instance.

Proti tomuto usnesení není přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 3. prosince 2009

JUDr. Ludvík D a v i d, CSc., v. r.

předseda senátu